

De weg naar Brazilië

DE WEG NAAR
BRAZILIË

SANDER VAN DEN BROECKE

INHOUD

HOOFDSTUK 1

De weg van Wilmots

Het begint allemaal met één telefoontje - 7

HOOFDSTUK 2

De kapper van Hazard

De kwalificatie - 29

HOOFDSTUK 3

De choco van Chadli

De Rode Duivels zijn in Servië - 51

HOOFDSTUK 4

Overspel in 't spel

De dubbele confrontatie met Macedonië - 73

HOOFDSTUK 5

De wraak van Lukaku

De laatste loodjes voor de kwalificatie - 95

**‘Spelen of niet,
je kon zo zien
dat ze het
allemaal plezant
vonden om erbij
te zijn.’**

1

De weg van Wilmots

Het begint allemaal met één telefoontje

Op zondag 13 mei 2012, iets over drieën in de namiddag, in het kantoor van zijn advocaat in Westkapelle, kiest bondscoach *Georges Leekens* het nummer van *François De Keersmaecker* op zijn gsm. De zenuwen kruipen als mieren door zijn bloed, ook al gaat hij iets doen wat hij als trainer al twaalf keer heeft gedaan: zijn baas vertellen dat hij opstapt nog vóór zijn contract afloopt.

De Keersmaecker zit op dat moment in de tribunes van Westerlo en neemt lachend zijn telefoon op: ‘Ah, *de Georges!*’

Hoe Leekens het toen precies heeft gezegd, kan de bondsvoorzitter zich met de beste wil niet meer herinneren. Wat het met hem deed, wél: zijn eeuwige lach is op slag dood, en het voelt alsof uit zijn gezicht alle kleur wegtrekt. Na die eerste opstoot van ongeloof maakt De Keersmaecker zich kwaad: ‘Dat het geen manieren zijn!’ Leekens stamelt wat verontschuldigen, maar De Keersmaecker hoort ze niet eens. Het zal nog een vol uur duren eer hij zijn hartslag weer onder controle krijgt.

Hoe voorspelbaar ook, met zijn plotse vertrek slaagt Leekens er nog maar eens in om bijna iedereen te verrassen. Zelfs *Vincent Kompany* – *king of cool* – staat voor één keer met zijn mond vol tanden. Wanneer een RTBF-reporter hem na de wedstrijd Manchester City-QPR het nieuws als een natte dweil in het gezicht kletst, fronst hij zijn grote voorhoofd en deinst zijn kin achteruit. ‘Echt!? *C’est une blague,*’ zegt hij. ‘Nee,’ antwoordt de reporter, ‘Leekens heeft getekend bij Club Brugge.’ In een reflex spert Kompany zijn ogen wijd open, een seconde lang zie je hem zwemmen in verbazing, maar meteen grijpt hij naar reddingsboeien: hij kijkt weg, krabt aan zijn rechterjukbeen, verzamelt zijn gedachten en maakt er zich vlug van af met wat nietszeggende quotes – een beetje van zijn melk en

een beetje veel op zijn tenen getrapt. Georges Leekens zal zijn ex-kapitein later nog drie keer bellen om het uit te leggen. Kompany neemt geen enkele keer op en belt ook zelf niet terug.

Kompany is namelijk niet écht rouwig om het vertrek, en dat is bijna geen enkele speler. Leekens werd gedoogd. Op een paar uitzonderingen na had niemand een hekel aan hem - sommigen mochten hem zelfs echt - maar hoog met hem oplopen als trainer? Neen.

Leekens had, net als zijn voorganger *Dick Advocaat*, de omkadering van de Rode Duivels een pak professioneler gemaakt - de medische topstaf is een pluim die hij helemaal op zijn hoed mag steken. Hij had ook altijd de goede spelers opgeroepen, ongeacht hun leeftijd, en ze tot in het absurde toe verdedigd, maar daar hielden zijn verdiensten volgens de meeste Duivels ongeveer op. In een doodlopend straatje waren ze nog niet beland, maar opschieten deed het evenmin. De wondermethode-Leekens, die jarenlang goed had gewerkt bij middenmoters uit de Jupiler League, leverde op internationaal niveau te weinig resultaten op.

Er is hard gelachen met Leekens' uitleg achteraf dat 'negentig procent van zijn werk erop zat', maar waarschijnlijk had hij gelijk: bijna geen enkele Rode Duivels gelooft dat Mac the Knife hen nog veel beter had kunnen doen voetballen. Hij zat als coach tegen zijn plafond aan. Tactisch vinden veel spelers hem te veel een bange Belg (tweé verdedigende middenvelders) en als psycholoog en motivator vooral een praatjesmaker en een gebuisde stand-upcomedian. De grootst mogelijke vooruitgang zit op dat moment in de spelers zelf: in het jargon heet dat groeimarge. Het enige wat Kompany en co. stoort aan Leekens' vertrek, is de timing

- net voor de kwalificatiecampagne - en de onrust die daaruit voortvloeit.

Maar François De Keersmaecker is er dus wél helemaal het hart van in. Hij ziet in Leekens niet alleen een top-coach - de voorzitter heeft nooit weggestoken dat hij geen voetbalkenner is - hij dacht ook nog eens dat *de Georges* een vriend was geworden. Hij voelt zich verraden, *gesjareld* en *gejost*. Wat nu? Leekens was relatief goedkoop, de namen die de pers diezelfde dag nog suggereert - *Michel Preud'homme*, *Eric Gerets* - zijn dat niet. Bovendien is het helemaal niet zeker of die mannen wel willen komen. Een buitenlander met naam, genre Dick Advocaat, is ook aantrekkelijk, maar die is zeker duur en het risico op een publieke afwijzing is in die categorie even groot.

Gerets & Preud'homme

Het vinden, verleiden en vastleggen van een coach is de job van *Philippe Collin*, voorzitter van de technische commissie van de voetbalbond, en van technisch directeur *Benoît Thans*. Zij rapporteren daarover aan François De Keersmaecker en CEO *Steven Martens*. Vrij snel heeft het duo een top vier klaar: op een gedeelde eerste plaats staan Preud'homme en Gerets. De runner-up is *Ralf Rangnick* - ex-trainer van Schalke 04, Stuttgart, Hannover en Hoffenheim. Hij is een van de vele buitenlandse coaches die spontaan hebben gesolliciteerd. De bekendste is *Louis van Gaal*, maar die is véél te duur. *Marc Wilmots*, op dat moment de assistent van Leekens, bengelt achteraan op het lijstje van vier. Niet slecht, want Leekens had mensen van de bondstop maanden eerder, in

onverdachte tijden, ingefluisterd dat *der Willi* wel een goeie T₂ was, maar dat hij toch geen T₁ in hem zag. C₄ paste beter bij hem, leek ook zijn trainers-cv te zeggen: twee clubs stonden erop, Schalke 04 en STVV, en zelfs al was hij bij beide kind aan huis, als trainer werd hij er snel aan de deur gezet. En toch, Collin en Thans zien wel iets in hem: hij is Belg én goedkoop, kent de ploeg door en door en geniet bij de spelers meer aanzien dan Leekens, al was het maar omdat ze hem wel nog hebben zien schitteren als speler.

Als interim-coach – de Rode Duivels spelen twaalf dagen na het ontslag van Leekens al vriendschappelijk tegen Montenegro en nog eens een week later tegen Engeland – is Wilmots natuurlijk wel de eerste keuze. Als Collin en Martens hem vragen of hij voor die twee wedstrijden wil inspringen, verwachten ze een volmondig ‘ja’, maar krijgen ze een kort ‘neen’. Tussenspauze worden interesseert hem niet, hij weet nog te goed wat voor een *bescheten commissie* die job voor *Frank Vercauteren* is gebleken, toen die als assistent even het roer van *René Vandereycken* overnam. ’s Anderendaags praat Steven Martens nog eens op hem in, en de dag daarna voelt Wilmots zich al slecht bij zijn impulsieve beslissing. ‘Die jongens verdienden het niet dat ik ze zomaar liet vallen. We hadden twee jaar goed samengewerkt, ik kon ze niet in de steek laten,’ zegt hij daar achteraf over. Dus belt Wilmots Collin terug: ‘Ik doe het toch. Twee wedstrijden – op mijn manier – en dan: fini. Dan ga ik naar huis. *Klar?*’

Collin vindt dat een goede oplossing en vraagt meteen of Wilmots assistent van de nieuwe coach zou willen worden. ‘Alleen als het Preud’homme of Gerets is,’ zegt Wilmots. Collin laat Thans naar Michel Preud’homme bellen. Die heeft nog maar pas een nieuw contract van vier jaar ge-

tekend bij het Saoedische Al Shabab en is daar nog voor geen duizend kamelen weg te kopen, maar misschien voelt hij wel iets voor een duobaan. Preud'homme – op dat moment per toeval in België – is meer dan zomaar een beetje geïnteresseerd. Een dag later zit de ex-trainer van Standard, AA Gent en Twente al bij Collin thuis, Benoît Thans is er ook. Met een *sjeik* tabak onder de lip en ogen die branden van goesting vertelt Preud'homme hoe hij die langeafstandsrelatie ziet. Helemaal gewonnen voor het idee zijn de twee bobo's niet, maar Preud'homme mag toch toestemming vragen aan zijn voorzitter, sjeik *Sami Ahmad Al Qamzi*.

Thans belt ook met Eric Gerets. De bondscoach van Marokko zegt niet expliciet neen, maar houdt de boot toch af. Hij lijkt niet echt gebrand op een terugkeer naar België en het salaris dat hij voor ogen heeft, schrikt ook wat af. Gerets wordt nog niet van de lijst geschrapt, maar zakt wel anderhalve plaats. Hij staat nu achter Rangnick en gelijk met Wil mots.

Een dag later mag er door de naam van Preud'homme wél een streep. De sjeik moet van de duobaan niet weten, *case closed*.

Volgende op de lijst: Rangnick. Thans spreekt met hem af in de lobby van het Sheratonhotel aan de luchthaven van Zaventem. De Duitser heeft de laatste tien wedstrijden van de Rode Duivels bekeken en geanalyseerd. Hij kent elke speler van de selectie, weet niet alleen bij welke club ze zitten, maar ook hoe ze daar spelen. Kortom: hyperprofessioneel. Maar ook hyperenthousiast. Net als Preud'homme krijgt hij bijna een stijve van het talent bij de Rode Duivels en droomt hij hardop van de mooie dingen die hij daarmee zou kunnen doen. Thans is onder de indruk en zegt bij het

afscheid dat hij Rangnick nog eens wil ontmoeten, met Collin erbij.

En dus begint Rangnick te vermoeden dat hij beet heeft. Een paar dagen later, in een Londense hotellobby, zegt hij dat ook met zoveel woorden tegen de manager van een Belgische topclub die voor hem zit. De manager – die net als de bond is ingegaan op een sollicitatiebrief van Rangnick – vloekt vanbinnen. Iemand heeft onder zijn duiven geschoten. Iemand van zijn eigen club, die heel goed wist dat de bond al met Rangnick had gepraat, maar daar tegen hem met geen woord over had gerept: Philippe Collin, bestuurder bij RSC Anderlecht. Dat Rangnick zo hoog op de shortlist van de KBVB staat, heeft veel te maken met de enthousiaste doorlichting die Anderlecht van hem had gemaakt. *Herman Van Holsbeeck* – hij is de manager die in Londen voor Piet Snot staat – zal pas een week later opgelucht ademhalen, als zijn favoriete kandidaat, *John van den Brom*, een contract tekent bij Anderlecht. Rangnick was – ook op zijn lijstje – niet de nummer één.

Witsel op zes

Op 25 mei leidt Marc Wilmots – hij is dan negen dagen bondscoach ad interim, Collin en Thans zijn nog altijd op zoek – zijn eerste (vriendschappelijke) wedstrijd van de Rode Duivels. In het Koning Boudewijnstadion wordt het tegen Montenegro 2-2, met doelpunten van *Kevin Mirallas*, uitblinker *Eden Hazard* en – onterecht afgekeurd – *Marouane Fellaini*. Korte samenvatting: hetzelfde liedje als onder Lee-kens. Offensief gretig, defensief slordig. Gewoon een match om te vergeten, ware het niet dat Wilmots tijdens die wed-

strijd een eureka-moment beleeft – één dat zijn ploeg in een definitieve plooi zal leggen. Plots ziet hij wat er aan het middenveld mankeert: hij heeft met *Axel Witsel* en Marouane Fellaini twee controleurs opgesteld, net zoals zijn voorganger dat altijd deed. Die opstelling remt de ploeg af, maar ook Witsel. Als Witsel alléén kan heersen en verdelen voor de verdediging, zoals hij bij Benfica mag doen, is hij op zijn sterkst. Helemaal van Luiks staal is die gast: zijn blauwe ogen, die alles lijken te zien; zijn spieren, waar je zelfs met een hamer geen deuk in slaat; zijn zenuwen ook. Dáár en dán beslist Wilmots dat Axel Witsel – die overal op het middenveld kan spelen – zijn nummer zes moet zijn, zijn tweede generaal op het veld naast Kompany, de metronoom die het ritme aangeeft. Twee keer nog laat Wilmots zich toch door angst of voorzichtigheid leiden en grijpt hij terug naar meer zekerheid, tegen Nederland en Kroatië, maar daarna zal hij voorgoed vertrouwen op het buikgevoel dat hij bij Montenegro kreeg.

Champagne, Hazard!

De maandag na de wedstrijd tegen Montenegro, op 28 mei, verzamelen de Rode Duivels in Chaudfontaine om er de vriendschappelijke interland tegen Engeland voor te bereiden. De dag erop trainen ze in de Académie Dreyfus, het oefencentrum van Standard. Het is vijf voor halftien op de parking van het Château des Thermes, een hotel dat wordt gerund door de levensgezellin van keeperstrainer *Philippe Vande Walle*. Over vijf minuten vertrekt de bus. De motor draait al, maar een handvol spelers is er nog niet. Teammanager *Nicolas*

Cornu, een lange met een bril, en verbindingsofficier *Serge Borlée*, een korte spierbundel met tattoos en een sik, doen wat ze al zo vaak hebben gedaan: ze beginnen de spelers te bellen. Als je zoals Borlée jaren voor *Lance Armstrong* hebt gewerkt, weet je wat het is om vedetten te soigneren. Maar Wilmots heeft er genoeg van. ‘Weg met die gsm’s,’ zegt hij, ‘ze moeten zélf hun verantwoordelijkheid leren opnemen.’ Om halftien is iedereen toch op de bus, op één speler na. Een voetballer die in tegenstelling tot zijn ploegmaats niet in het hotel heeft overnacht, omdat hij de dag ervoor een contract moest tekenen bij een grote Engelse club. Maar Wilmots kent geen genade. ‘Deuren dicht en vertrekken,’ zegt hij tegen de chauffeur, en weg zijn ze. Meteen daarna – de bus is amper de hoek om – komt Eden Hazard, de nieuwste aanwinst van Chelsea FC, aan bij het hotel. Nicolas Cornu heeft hem opgewacht – toch een toegeving van Wilmots – en voert hem naar Luik. Ze komen samen met de bus bij de Académie aan.

Tijdens de busrit vraagt Wilmots zich af hoe hij Hazard zal straffen. In de traditionele geldboete heeft hij geen zin meer: te schoolmeesterachtig en het kan de spelers toch geen zak schelen. ‘Ik laat hem op champagne trakteren,’ bedenkt hij plots, ‘de groep mag een merk suggereren en de kapitein hakt de knoop door.’

Het wordt een makkelijke keuze. Kompany had, gezien zijn eigen verleden, mild kunnen zijn – het record ‘te laat komen’ dat hij in zijn eerste jaren bij de nationale ploeg heeft gevestigd, blijft waarschijnlijk voor eeuwig en altijd overeind –, maar hij gaat op aangeven van de groep toch voor het duurste merk op de kaart: Veuve Clicquot. Het wordt een rekening van 700 euro, maar zelden was een straf zo leuk.

En toch zal Hazard na die dag nooit meer te laat komen. Eden houdt van applaus en vindt het geweldig als iedereen om hem lacht, maar hij haat het om voor lul te staan. Hij is een nummer tien, hij wil de regie zelf in handen hebben. En dus duikt hij vanaf nu iedere keer één minuut vóór tijd op: net laat genoeg om Wilmots naar zijn horloge te doen kijken en de coach op een vette knipoog te kunnen trakteren.

Praten over premies

Er is die avond van dinsdag 29 mei trouwens ook een échte reden om champagne te drinken, want 's namiddags is de spelersraad – voorzitter Kompany plus *Thomas Vermaelen*, *Timmy Simons* en *Nicolas Lombaerts* – in een zaaltje van het hotel tegenover Steven Martens en Philippe Collin gaan zitten. Op de agenda: de premies en portretrechten voor de komende vier jaar. Veel meer dan aftasten is het niet, maar toch wordt er al één knoop doorgehakt. ‘Voor een buitenstaander leek dat wellicht een detail, maar toen wist ik: met deze jongens kunnen we ver raken,’ zegt Collin achteraf.

Vincent Kompany kaart het onderwerp aan: de premies voor jongens die niet op de bank, maar in de tribune zitten. Nu krijgen die niks en dat vinden de spelers niet terecht. Collin houdt het been stijf: ‘Sorry, de premies zijn gebudgetteerd, daar kan niks meer bij.’ De spelersraad trekt zich korte tijd terug en komt met een tegenvoorstel: ‘Jullie moeten het budget niet verhogen, herverdeel gewoon de premiepot.’ Collin weet niet wat hij hoort. Sterspelers die zeggen: ‘Doe maar wat van onze premie af.’ Dat heeft hij in zijn lange carrière bij de bond en bij Anderlecht nog nooit meegemaakt. ‘Toen wist ik: dit is een echt team.’

Wat Collin nog altijd niet weet, is wie dat team gaat leiden. Hij raakte de voorbije dagen wel steeds meer gecharmeerd door de aanpak van Wilmots – vooral het geval Hazard levert hem punten op – maar helemaal overtuigd is hij nog niet. Bovendien spreekt hij over drie dagen, op 1 juni, in Londen nog met Ralf Rangnick. Benoît Thans heeft voor het rendez-vous al een privésalon in een chic hotel gereserveerd: stijlvolle privacy, het hoort bij het geflirt. Het decor geeft de Duitser, nog voor er één woord is gewisseld, het gevoel dat hij nog altijd op poleposition staat. Die positie zal hij tijdens de ontmoeting niet verspelen, want als *Überprofi* blijft hij indruk maken. Nog één dag zal hij op kop blijven liggen, *das Kampfschwein* Wilmots is aan een eindsprint begonnen.

De kamer van Lukaku

Een verband is er niet, maar de dag na de champagne is de kamer van *Romelu Lukaku* in het Château des Thermes een stal: potje yoghurt omgekieperd op het tapijt, een bedovertrek dat in een vol bad zwemt... Niet zo vreemd voor een tienerjongen – Lukaku is pas negentien geworden – maar Wilmots móét ingrijpen. Als hij dit pikt, wordt het *le bordel*. Lukaku kwam de voorbije maanden geregeld te laat zonder zich te verontschuldigen, en in een poging zijn zelfvertrouwen bij de Rode Duivels op te krikken – bij Chelsea speelde hij amper – ging hij zich op het veld steeds egoïstischer gedragen, tot het zelfs ploegmaats ging ergeren. ‘Ik was gefrustreerd,’ geeft hij later in een interview in *Humo* toe, ‘en mijn reactie was dubbel: ik ging me forceren, maar ik zei ook heel vaak foert.’

In de aanloop naar Montenegro leek de spits zich te hebben herpakt, maar de puinhoop op zijn hotelkamer doet Wilmots nu weer het ergste vrezen. Hij roept Lukaku bij zich en zet hem op zijn nummer, harder dan Leekens ooit had gedaan. Net als bij Hazard zal het de laatste keer zijn dat hij zoiets moet doen. Lukaku zal de komende maanden – ondanks knappe prestaties bij West Bromwich Albion – vooral op de bank zitten bij de Rode Duivels, en ook al voelt hij zich daar helemaal niet prettig bij, hij gedraagt zich hoe langer hoe meer. Eerst Hazard, nu Lukaku: Wilmots heeft gezegd. Met zijn voeten kun je best niet te veel rammelen, beseft iedereen al gauw. En van de stok die hij achter de hand heeft – een verwijdering uit de selectie – worden ze met de dag banger. Ze willen allemaal naar het WK en daar hebben ze veel, zo niet alles, voor over.

Diezelfde dag heeft de bondscoach in Chaudfontaine ook een kleine tête-à-tête met Kompany. Die heeft last van zijn kuit, maar ook van gretigheid. De medische staf zegt dat hij overmorgen beter niet speelt tegen Engeland, maar hij wil per se wel. Wilmots buigt niet: ‘Het is een oefenmatch, ik wil geen risico’s lopen.’ Kompany stemt in, maar vraagt nog één faveur. Of hij ’s anderendaags vervoer kan krijgen om vroeger naar Standard te vertrekken, zodat hij helemaal is opgewarmd wanneer de training begint. Wilmots blinkt. ‘Top,’ vindt hij dat.

Het zal de laatste keer zijn dat alle Rode Duivels in België samen naar de training vertrekken. Vanaf nu komen ze in twee, drie shiften: eerst één of twee kleine busjes, dan pas de grote bus. Wie wil of moet, kan nog voor de training opwarmen of oefeningen doen met de kinesisten. Er wordt volop gebruikgemaakt van de mogelijkheid, de Rode Dui-

vels gaan met de dag bewuster met hun lichaam en hun vak om.

Preek voor Vertonghen

Op zaterdag 2 juni zien 90.000 Engelse supporters in een uitverkochte Wembley Arena hoe Vincent Kompany zich toch opwarmt. Die heeft dus zijn willetje doorgedreven. Wilmots en de medische staf halen opgelucht adem als hij halverwege de opwarming laat weten dat het toch niet zal gaan.

Vervolgens zien diezelfde Engelsen hoe hun ploeg zich een kwartier lang – al dan niet uit vrije wil – helemaal laat indrukken door de Rode Duivels. Een wereldploeg is België nog lang niet, maar aan het spelletje van de underdogs doen ze duidelijk niet meer mee. *Been there, done that.* Ze gáán ervoor. In dit geval botsen ze nog keihard op een witte muur en laten ze zich te makkelijk verrassen door snelle tegenprikken (de eindstand 1-0 staat na een dik halfuur op het scorebord), maar ze spelen met kloten aan hun lijf. De tweede helft is – zoals bij veel oefenwedstrijden – een makke bedoe-ning.

Heeft Wilmots iets geleerd vandaag? Absoluut. *Jan Vertonghen* is vanaf nu zijn linksback – ook al speelt hij bij Ajax nooit meer op die positie. Wilmots gelooft enorm in Vertonghen, en heeft hem dat een paar dagen geleden ook gezegd. Op zijn manier. ‘Weet je hoe jij speelt?’ begon hij. ‘In een zetel, zoals ik er één had in de Senaat. Bij Ajax ben je te veel op je gemak, je moet er je grenzen al lang niet meer verleggen. Volgens mij gebruik je daar maar veertig procent van je potentieel. Je moet daar zo snel mogelijk weg.’

